

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2025/2026
Tipus de curs	Màster de Formació Permanent
Nombre de crèdits	60,00 Crèdits ECTS
Matrícula	3.000 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	<ul style="list-style-type: none"> - Metges especialistes o metges interns residents (MIR) de les Unitats d'Anestesiologia, Reanimació i Teràpia del Dolor, Vigilància intensiva (#UCI) metgesses i postquirúrgicas i Unitats de Vigilància intensiva/Intermèdia Cardiològica o Respiratoris - Metges especialistes o MIR que treballen en quiròfans on s'empra un maneig especialitzat de la via aèria - Metges especialistes o MIR d'Urgències, Emergències i Atenció extrahospitalària - Metges especialistes o MIR que puguen requerir el maneig de la via aèria i que no disposen prop d'especialistes experts en aquestes habilitats - Metges especialistes o MIR que treballen en sales hospitalització que requerisquen un major domini del maneig de la via aèria. - Metges especialistes o MIR que estiguen interessats en el maneig integral de la via aèria. - Estudiants als quals els quede menys del 10% per a obtenir el seu títol de grau, condicionats a l'obtenció del títol en el mateix any acadèmic.
Modalitat	On-line
Lloc d'impartició	Aula Virtual ADEIT.
Horari	Dilluns-Divendres

Direcció

Organitzador	Departament de Cirurgia
Direcció	<p>Manuel Vicente Granell Gil Profesor Permanente Laboral (PPL). Departament Cirurgia (UV). Jefe sección Anestesiología. Consorci Hospital General Universitario de València. Vocal de Torácica SEDAR y European Association of CardioThoracic Anesthesiologists and Intensive Care (EACTAIC)..</p> <p>Rafael Badenes Quiles Hospital Clínic Universitario de València. Profesor Titular de Universidad. Facultad de Medicina. Universidad de València.</p> <p>Enrique Zapater Latorre Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Jefe de Servicio de Otorrinolaringología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.</p>

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 30/09/2025
Data inici	Octubre 2025
Data fi	Juny 2026

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	formacion@adeituv.es

PROGRAMA

Assignatura nº1: Generalitats

1. Introducció. Antecedents històrics i importància del màster propi Maneig de via aèria especialitzada. Cirurgia sobre via aèria i tòrax. Tècniques de suport específiques. Professor Manuel Granell Gil (Universitat de València. ARTD, CHGUV)
2. Anatomia i fisiologia de la via aèria (ORL). Professors Miriam Natsuki Oishi Konari, Mar Gimeno Coret i Enrique Zapater Latorre (Universitat de València. ORL, CHGUV)
3. Alteracions patològiques de la via aèria superior (ORL). Professors Miriam Natsuki Oishi Konari, Cristina Rodríguez-Prado i Enrique Zapater Latorre (Universitat de València. ORL, CHGUV)
4. Alteracions patològiques de la via aèria inferior. Professor Ricardo Guijarro Jorge (Universitat de València. Cirurgia Toràcica, CHGUV)

5. Avaluació de via aèria difícil (VAD) imprevista de l'adult. Consideracions clíniques. Professors Nekane García Pérez, Nasara Segura, Rafael Badenes (Universitat de València. ARTD, HCUV)

6. Avaluació de VAD prevista de l'adult. Consideracions clíniques. Professor Manuel Granell Gil, Irene Casanova, Rosa Sanchís (Universitat de València. ARTD, CHGUV)

Assignatura nº2: Dispositius de via aèria

---

1. Dispositius i maniobres per a obertura i neteja de via aèria. Professors Nasara Segura, José Carbonell, María José Parra González (Universitat de València. ARTD, HCUV)

2. Dispositius supraglòtics. Usos bàsics i avançats de la màscara laríngia (ventilació; intubació a través de la mateixa). Mètodes. Indicacions. Professors María José Parra González, Luis Hurtado, Nekane García (Universitat de València. ARTD, HCUV)

3. Altres dispositius supraglòtics aplicats a la ventilació (p.e. Combitube, tub laringi, etc). Professors José Carbonell, María José Parra González, Rafael Badenes (Universitat de València. ARTD, HCUV)

4. Laringoscopies directes (Tipus de laringoscopies, indicacions i aplicacions). Tipus de tubs (oro-traqueals, naso-traqueals, traqueostomia). Característiques. Indicacions d'intubació traqueal i les seues modalitats. Revisió mèdica/confirmació de la intubació. Dr. Pedro Garrido Ortega, Dr. Juan José Ruiz, Dra. Maria Victoria Caldera (Hospital Universitari La Paz), Maite Portas González (Servei d'Anestesiologia i Reanimació, Hospital General Universitari Gregorio Marañón , Madrid)

5. Videolaringoscopies. Tipus segons tipus de pala (canal/sense canal, curvatura Macintosh/hipercurvada, reutilitzable/d'un sol ús) i monitor (annex/separat). Utilitat. Dr. Marcio De Pinho Martins. Department of Anesthesia, Critical Care and Pain Medicine, Central Hospital of the Military Police of Rio de Janeiro, Brazil.

6. Dispositius de suport a la intubació (Estilets flexibles. Guies facilitadores de la intubació. Bescanviadors de tubs. Uns altres). Professors Berta Monleón, Sara Martínez Castro, Eduardo Passariello (Universitat de València. ARTD, HCUV)

7. Fibroscopies/videoscopies. Indicacions. Mètodes d'ús. Neteja i manteniment. Dra. Silvia González Santos (ARTD, Hospital Universitari Donostia)8. Paper de la ventilació mitjançant màscara facial. Tècnica. Indicacions durant les tècniques diagnòstiques i terapèutiques. Professors Eduardo Passariello, Sara Martinez, Rafael Badenes (Universitat de València. ARTD, HCUV)

9. Via aèria quirúrgica. Material de traqueostomia percutània. Mètodes. Indicacions Professora Dra. Carolina Ferrer, Dr. José Tatay Vivó, Dra. Susana Moliner Velázquez (Universitat de València. ARTD, CHGUV).

10. Via aèria quirúrgica. Material de traqueostomia quirúrgica. Mètodes. Indicacions. Professors Miriam Natsuki Oishi Konari, Cristina Rodríguez-Prado i Enrique Zapater Latorre (Universitat de València. ORL, CHGUV).

11. Tubos de doble llum. Tipus. Mètodes d'inserció. Indicacions. Professors Manuel Granell Gil, Ruth Martínez Plumed, Elena Biosca Pérez (Universitat de València. ARTD, CHGUV)

12. Blocadors bronquials. Tipus. Indicacions. Professors Manuel Granell Gil, Javier Enrique Morales Sarabia, Ana Broseta Lleó (Universitat de València. ARTD, CHGUV)

13. Material específic de la via aèria pediàtrica. Professora María Teresa Ballester, Ana Martín Martín (ARTD, CHGUV)

Assignatura nº3. Dispositius/tècniques de ventilació/oxigenació com a suport i/o pont a la intubació traqueal/endobronquial.

---

1. Ventilació no invasiva mitjançant màscara facial i/o Hemlet. Oxigenació per Membrana Extracorpòria-ECMO (ExtraCorporeal Membrane Oxigenation) en casos de difícil o insuficient oxigenació intra i/o postoperatòria. Professors Dr. Jaume Puig, Javier Hernández Laforet (ARTD, CHGUV)

2. Aplicació de la "jet ventilation", oxigenació apneica/ alt flux d'oxigen i/o ventilació controlada per flux a la cirurgia laríngia/traqueobronquial. Dr. Pedro Garrido Ortega, Dr. Juan José Ruiz i Maria Victoria Caldera (Hospital Universitari La Paz, Madrid). Dra. Maite Portas González (Servei d'Anestesiologia i Reanimació, Hospital General Universitari Gregorio Marañón, Madrid)

3. Ventilació de protecció pulmonar durant la ventilació unipulmonar. Aplicacions en la cirurgia sobre el tòrax. Noves evidències. Professor Mert Sentürk (Istanbul, Turquia), Professora Wanda Popescu (Yale School of Medicine, New Haven, els Estats Units)

4. Ventilació de protecció pulmonar. Concepte. Mètodes. Aplicacions. Dr. Javier García Fernández (ARTD, Hospital Porta de Ferro, Madrid; Professor associat, Universitat Complutense de Madrid; President SEDAR).

Assignatura nº4: Maneig general de la via aèria.

---

1. Preoxigenación (Concepte. Mètodes. Indicacions). Tècnica d'induïció de seqüència ràpida. Prevenció de l'aspiració pulmonar. Professora Cecilia Guadalupe Sandoval (Comissió de Via Aèria Federació Mexicana Col·legis d'Anestesiologia, Hospital Angeles, Lleó, Mèxic)

2. Ulleres d'alt flux d'oxigen (Característiques. Utilitat i aplicacions). CPAP del pacient durant la ventilació espontània. Dr. Oscar Valenzia (Hospital Vithas Arturo Soria, Boadilla de la Muntanya, Comunitat de Madrid, Espanya; Universitat Complutense de Madrid).

3. Tècnica d'intubació oral, nasal o per traqueostomia. Maniobres adequades. Material necessari. Riscos associats a la intubació. Professora Isabel Belda (Hospital Clínic Universitari de Barcelona)

4. Preparació de la via aèria per a intubació despert. Farmacologia aplicada al maneig de via aèria. Característiques. Mètodes. Dosatge. Professors Luis Hurtado; Maria José Parra González, Rafael Badenes (Universitat de València. ARTD, HCUV)

[Assignatura nº5: Tècniques d'intubació en casos de VAD prevista o imprevista.](#)

---

1. Algorismes de VAD de l'adult, gestant i/o pacient pediàtric. Algorismes específics per a la cirurgia toràcica/ORL/cirurgia maxil·lofacial/Pacients cremats. Professores Aitana Lluch Oltra, Mª Desamparados López Maldonado, Marysol Echeverri Velez (SARTD, HUIP La FE)

2. Avaluació, preparació i planificació davant una VAD prevista. Paper de l'ecografia. Informe clínic electrònic (fitxa) i/o carnet de VAD Dr. Pablo Kot Baixauli, Dr. Lucas Rovira, Irene Casanova Montes, Rosa Sanchís Martín (ARTD, CHGUV)

3. Intubació amb fibroscopio/videoscopio en pacient despert i/o ventilació espontània. Mètodes. Indicacions. Professor Sebastián Monsalve (Vicepresident de EVALA Xile, Xile).

4. Intubació traqueal amb videolaringoscopio/dispositius òptics facilitadors (p.e. estilet òptic, etc) en ventilació espontània vs assistida. Mètodes. Indicacions. Dr. Alistair McNarry (DAS-RCoA Airway Lead. Edimburg, Escòcia).

5. Importància de factor humà en el maneig de via aèria. Dr. José Alfonso Sastre Rincón (ARTD, Hospital Clínic Universitari de Salamanca, Salamanca), Dr. Manuel Angel Gómez Rios (Departamento d'Anestesiologia i Medicina Peroperatoria, Complex Hospitalari Universitari de la Corunya)

6. Situacions d'emergència (no intubació/no ventilació). Traqueostomia percutània/Cricotirotomia/Ventilació amb jet ventilation i/o ventilació controlada per flux. Dr. Carlos González Perrino (ARTD, Hospital Clínic Sant Carles, Madrid)

[Assignatura nº6: Escenaris específics de via aèria, segons l'àrea d'atenció.](#)

---

1. Maneig del pacient en l'àrea de Quiròfans. Situació electiva, urgent o emergent. Consideracions clíniques. Dr. Pablo Kot, Dr. Pablo Rodríguez (ARTD, CHGUV)

2. Maneig del pacient en l'àrea de Cirurgia Major Ambulatòria. Dr. José Manuel Cordero Lorenzo, Dr. Guillermo José Cordero Pearson (Hospital Verge del Rocío, Clínica Ginemed Sevilla)

3. Maneig del pacient en l'àrea de Crítics (Reanimació i/o Vigilància intensiva). Consideracions clíniques. Dr. Juan Carlos Flores (EVALa Mèxic)

4. Maneig del pacient en l'àrea d'Urgències/Emergències i àrea d'hospitalització. Consideracions clíniques. Dra. Aurora Gallego (Urgències, CHGUV). Professora Ana Martín Martín, Nieves Sáiz Sapena (ARTD, CHGUV)

5. Maneig de via aèria extrahospitalària. Consideracions clíniques. Alfredo Serrano Moraza (Summa 112 Madrid).

6. Maneig de via aèria en situació d'hostilitat (Conflicte bèl·lic i grans catàstrofes). Dr. Ross Hofmeyr, University of Cape Town, South Africa.

[Assignatura nº7: Escenaris específics de maneig de via aèria, segons la tipologia del pacient.](#)

---

1. Manejo de vía aérea en pacientes con infecciones respiratorias con riesgo elevado de transmisión cruzada (p.e. covid-19). Profesores Nerea Sanchís López (Hospital de Sagunto), Carolina Romero García, Carlos Delgado Navarro (ARTD, CHGUV)

2. Manejo de vía aérea en urgencias/emergencias relacionadas con la obstrucción de la vía aérea. Profesoras Aitana Lluch Oltra, Mª Desamparados López Maldonado (SARTD, HUIP La FE)

3. Algoritmos de VAD del paciente pediátrico. Técnicas de manejo de vía aérea en el paciente pediátrico. Peculiaridades. Profesoras Sonia Garcés Sánchez, Marta Marchante Sánchez (SARTD, HUIP La FE)

4. Técnicas de manejo de vía aérea en la gestante. Peculiaridades. Dr. Fernando Tornero Ibáñez (ARTD, CHGUV).

5. Manejo de vía aérea en el paciente obeso/a y/o SAOS. Peculiaridades. Dr. Tomasz Gaszynski (Catedrático de Anestesiología y Medicina Intensiva. Jefe del Departamento de Anestesiología, Terapia Intensiva y Tratamiento del Dolor, Universidad Médica de Lodz, Polonia)

6. Cirugía torácica abierta, video-asistida (VATS) y/o robótica (RATS) en la resección pulmonar, mediastino, pleural y/o pared costal (Cirugía Torácica). Profesores Ricardo Guijarro Jorge, Eva García y Enrique Pastor (Universitat de Valencia. Cirugía Torácica, CHGUV)

7. Manejo de la vía aérea y ventilación en cirugía torácica abierta, video-asistida (VATS) y/o robótica (RATS). Consideraciones clínicas. Profesores Manuel Granell Gil, Ruth Martínez Plumed, Ana Broseta Lleó, Javier Enrique Morales Sarabia, Elena Biosca Pérez (Universitat de Valencia. ARTD, CHGUV)

8. Cirugía sobre tráquea (alta/media/baja) y bronquios Profesores Ricardo Guijarro Jorge, Eva García del Olmo y Enrique Pastor Martínez (Universitat de Valencia. Cirugía Torácica, CHGUV)

9. Manejo de vía aérea y ventilación en cirugía traqueal (alta/media/baja) y bronquios. Profesores Sara Martínez Castro, Luis Hurtado; Berta Monleón (Universitat de Valencia. ARTD, HCUV). 10. Manejo de vía aérea y ventilación en la cirugía cardíaca. Consideraciones clínicas específica (p.e. Cirugía cardíaca mínimamente invasiva, Aneurisma de aorta, técnicas quirúrgicas endovasculares, otras). Profesora Azucena Pajares Moncho, María Jesús Montero Hernández, Ignacio Albero Roselló (SARTD,

HUIP La FE)

11. Manejo de vía aérea y ventilación en la cirugía esofágica. Consideraciones clínicas específicas. Profesoras Marta Roselló, Yolanda Fernández Fernández, Lorena Muñoz Devesa (ARTD, CHGUV)
12. Cirugía de resección de lesiones laríngeas, glotis y/o cirugía avanzada de ORL (p.e. tiroplastias, uvulopalatofaringoplastia, tiroidectomía, otros) (ORL). Profesores Isabel López Sánchez, Mar Gimeno Coret, Enrique Zapater Latorre (Universitat de Valencia. ORL, CHGUV).
13. Manejo de vía aérea y ventilación en cirugía resección de lesiones laríngeas, glotis y/o cirugía avanzada de ORL (p.e. tiroplastias, otros). Profesora Ana Martín Martín, Fernando Tornero Ibáñez, Dra. María Otero, Manuel Granell Gil (ARTD, CHGUV)
14. Manejo de vía aérea y ventilación en el trasplante de pulmón. Profesor Nandor Marczin (Profesor de Anestesiología, ARTD, Londres, Inglaterra)
15. Cirugía maxilofacial. Traumatismos faciales y cervicales. Cirugía de lesiones orales y/o maxilares (Cirugía Maxilofacial). Profesor Mariano Marqués (Universitat de València, Hospital Clínico Universitario de Valencia), Dr. Jose María Díaz/ Dra. Judith Murillo/Dr. Manu Leopoldo (Cirugía Maxilofacial, CHGUV).
16. Manejo de vía aérea y ventilación en cirugía maxilofacial y traumatismos faciales y/o cervicales. Métodos de extubación segura. Extubación de forma escalonada. Profesor Manuel Granell Gil, Fernando Tornero Ibáñez (ARTD, CHGUV)
17. Cirugía Plástica. Quemaduras faciales y vía aérea. Reconstrucción compleja de lesiones faciales (Cirugía Plástica). Profesor Severiano Marín Bertolín (Universitat de Valencia, Servicio Cirugía Plástica y Reparadora, CHGUV)18. Algoritmos específicos para pacientes quemados. Manejo de vía aérea y ventilación en Cirugía Plástica. Quemaduras faciales y vía aérea. Reconstrucción compleja de lesiones faciales. Profesores Mª Ángeles Ferre Colomer, Dra. Ana Vidal Peraire (SARTD, HUIP La FE)
19. Manejo de vía aérea y ventilación en técnicas de broncología diagnóstica y/o terapéutica. Métodos. Indicaciones. Profesores Manuel Granell Gil, José Tatay Vivó, Juan Ramón Ruiz Carbonell (Universitat de Valencia. ARTD, CHGUV)
20. Monitorización hemodinámica. Análisis de la interacción corazón-pulmón. Importancia en el contexto de cirugía sobre el tórax. Profesora Ana Pérez (Hospital General Universitario de Alicante).
21. Monitorización del sistema nervioso central en la cirugía del tórax. Saturación cerebral regional de oxígeno. Monitorización del dolor. Profesor Eduardo Tamayo, Dr. Pablo Jorge Monjas (Universidad de Valladolid).

Asignatura nº8: Docència i Investigació en via aèria

---

1. El procés de Docència en via aèria. Models aprenentatge aplicats al maneig de la via aèria. Tomasz Gaszynski (Catedràtic d'Anestesiologia i Medicina Intensiva. Cap del Departament d'Anestesiologia, Teràpia Intensiva i Tractament del Dolor, Universitat Mèdica de Aódz, Polònia). Dr. Miguel Angel Gómez Rios (Departamento d'Anestesiologia i Medicina Peroperatoria, Complex Hospitalari Universitari de la Corunya)
2. Investigació bàsica en maneig de via aèria. Dr. Mohamed ElTahan (Professor Associat d'Anestèsia CardioToràcica i Cures Crítics, Mansoura University, Mansoura, Egypt; Professor Associat en Universitat de Dammam, Dammam, Saudi Aràbia; EACTAIC Educational Chair).
3. Investigació clínica en maneig de via aèria. Requisits administratius i legals en investigacion clinica. Formes de financiacion dels estudis de investigacion clinica. Professor Massimiliano Sorbello (Professor d'Anestesiologia i Cures Crítics, Universitat de Catània, Itàlia; President EAM Professor Federico Piccioni (Professor associat de l'Escola d'Anestèsia i Cures Crítics de la Universitat de Milà, Itàlia; Cap d'Anestesiologia de HUMANITAS Research Hospital, Itàlia).

Treball Fi de Màster

El Trabajo de fin de máster consistirá en:

- un trabajo de investigación experimental original , relacionados con el máster, de 12 créditos (ECTS), realizado por el/la estudiante.
- un trabajo de revisión bibliográfica sistemática, relacionados con el máster, de 12 créditos (ECTS), realizado por el/la estudiante.

ASIGNACIÓN DE TUTOR/A Y DE TFM

El/la estudiante deberá elegir un tema de la lista de temas de investigación y tutores y ponerse en contacto con alguno de los profesores/as responsables del mismo para presentarse y ver la posibilidad de ser tutelado por él/ella. Podrá elegirse también un tema y tutores (doctores) distinto de los de la lista.

Un/a estudiante puede tener hasta 3 tutores, doctores, cuando concurren razones de índole académico o interdisciplinaria temática, de los cuales al menos uno debe ser profesor del Dpto. de Cirugía.

El trabajo de fin de máster podrá también realizarse en una institución, organismo o empresa diferente a la Universitat de València, en cuyo caso se deberá nombrar un cotutor o cotutora externo. Éste deberá colaborar junto con el tutor/a académico, profesor del Dpto. de Cirugía, en la definición del contenido del trabajo de fin de máster y su desarrollo.

Los tutores/as aconsejarán al/a la estudiante sobre el trabajo, le dirigirán y deberán, previamente, aceptar por escrito al/a la

estudiante (Aceptación de tutores).

Los tutores para los cuales éste sea el primer máster que dirigen deberán previamente rellenar el documento de Requisito tutores TFM y documentación requerida y adjuntar una copia del título de doctor/a.

FORMATO DEL MANUSCRITO

Texto escrito en castellano o valenciano o inglés. La presentación y el powerpoint de la misma deberá ser en castellano o valenciano.

Extensión del manuscrito de Introducción a Conclusiones de más de 20 páginas pero no superior a 30 páginas.

Dimensiones recomendadas de las hojas: 17 cm de ancho x 24 cm de alto.

Texto con interlineado de 1,5 líneas. Tipo de letra del texto: Times New Roman de 11 puntos o similar.

En la portada de la memoria del Trabajo deberá aparecer:

- Universitat de València. Escudo de la Universitat.

- Departament de Cirugía.

- Trabajo de fin de máster.

Máster en "Manejo de vía aérea básica y especializada. Cirugía sobre vía aérea y tórax. Técnicas de soporte específicas. 1ª Edición".

Título del trabajo.

Estudiante que presenta el trabajo.

Nombre del tutor/a/es/as.

Fecha de presentación.

La memoria deberá incluir una hoja de certificado de dirección del trabajo, firmada por los/las directores/as del mismo

PROFESSORAT

Ignacio Albero Roselló

Facultativo Especialista de Anestesiología (SARTD, HUIP La FE)

Rafael Badenes Quiles

Hospital Clínic Universitari de València. Profesor Titular de Universidad. Facultad de Medicina. Universitat de València.

María Teresa Ballester Luján

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Isabel Belda Tortosa

Especialista Sénior de Anestesiología. Sección de Neuroanestesia y Sección Críticos. Servicio de Anestesiología del Hospital Clínic de Barcelona. Universidad de Barcelona

---

Elena Biosca Pérez

Facultativa Especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Ana María Broseta Lleó

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

María Victoria Caldera Álvarez

Facultativa especialista de Anestesiología. Coordinadora Seguridad quirófanos. Hospital Universitario La Paz

---

José Antonio Carbonell López

Facultativo Especialista de Anestesiología. Hospital Clínic Universitario de Valencia

---

Irene Casanova Montes

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Edmond Cohen

Professor of Anesthesiology and Thoracic Surgery. Director of Thoracic Anesthesia Icahn School of Medicine at Mount Sinai.

José Manuel Cordero Lorenzo

Presidente de la asociación española de cirugía mayor ambulatoria; coordinador de anestesia de Clínica Ginemed ; Médico adjunto del Servicio Anestesia del Hospital Virgen del Rocío, Sevilla.

Guillermo José Cordero Pearson

Facultativo Especialista de Anestesiología. Hospital Virgen del Rocío, Sevilla

---

Márcio de Pinho Martins

Department of Anesthesia, Critical Care and Pain Medicine, Central Hospital of the Military Police of Rio de Janeiro, Brazil.

Carlos Delgado Navarro

Facultativo Especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

José María Díaz Fernández

Profesor Asociado/a Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Facultativo Especialista de Cirugía Oral y Maxilofacial. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Marysol Echeverri Vélez

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

Mohamed Mohamed Refaat Ali Eltahan

Professor of Cardiothoracic Anaesthesia and Critical Care, Mansoura University, Mansoura, Egypt; Consultant in Cardiothoracic Anesthesia at Imam Abdulrahman Bin Faisal University, Dammam, Saudi Arabia; EACTAIC Educational Chair (2017-2024)

Yolanda Fernández Fernández

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

María Angeles Ferre Colomer

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

Carolina Ferrer Gómez

Profesor Asociado/a Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Medicina. Universitat de València. Jefe de sección. Servicio de Anestesiología y Reanimación. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Juan Carlos Flores Carrillo

Profesor del Instituto de la Seguridad Social Mexicano. Jefe de Terapia Intensiva. Jefe de Unidad de Terapia Intensiva. Newcity Hospital, Tijuana, México. Director de EVALa (Entrenamiento en Vía Aérea Latinoamérica) capítulo México. Comisión de vía aérea, Confederación Latinoamericana de Sociedades de Anestesiología

---

María Aurora Gallego Peris

Asociado/a Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Medicina. Universitat de València

---

Sonia Garcés Sánchez

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

Eva García del Olmo

Profesor/a Asociado de Universidad. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Facultativa especialista de Cirugía Torácica. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Javier García Fernández

Nekane García Pérez

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Clínico Universitario de Valencia

---

Pedro Garrido Ortega

Facultativo especialista de Anestesiología. Coordinador Unidad Vía Aérea Dificil. Hospital Universitario La Paz, Madrid. Instructor de manejo de vía aérea de European Airway Management Society (EAMS)

Tomasz Marek Gaszynski

Assistant professor at Clinical Department of Anesthesiology and Intensive Therapy, Barlicki University Hospital, Poland. Head of Department of Anesthesiology, Intensive Therapy and Pain Management, Medical University of Lodz, Poland

---

Mar Gimeno Coret

MIR de Otorrinolaringología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Manuel Ángel Gómez Ríos

Facultativo especialista de Anestesiología. Complejo Hospitalario Universitario de A Coruña

---

Carlos González Perrino

Profesor Asociado/a Universidad. Universidad Complutense de Madrid. Miembro de la Unidad de Vía Aérea Dificil. Hospital Clínico Universitario San Carlos, Madrid. Instructor de manejo de vía aérea de European Airway Management Society (EAMS)

Silvia González Santos

Jefe de Sección de Anestesiología. Hospital Universitario Donostia, San Sebastián

---

Manuel Vicente Granell Gil

Profesor Permanente Laboral (PPL). Departament Cirurgia (UV). Jefe sección Anestesiología. Consorci Hospital General Universitari de València. Vocal de Torácica SEDAR y European Association of CardioThoracic Anesthesiologists and Intensive Care (EACTAIC)..

Ricardo Guijarro Jorge

Catedrático de Universidad. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Jefe Servicio Cirugía Torácica. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia..

Francisco Javier Hernández Laforet

Profesor Colaborador docente. Universitat de València. Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General

---

Universitario de Valencia

Ross Hofmeyr

University of Cape Town, UCT-Department of Anaesthesia & Perioperative Medicine South Africa

---

Luis Alejandro Hurtado Palma

Profesor Colaborador Docente. Facultativo Especialista de Anestesiología. Hospital Clínico Universitario de Valencia

---

Pablo Jorge Monjas

Facultativo especialista en Anestesiología y Reanimación en el Hospital Clínico Universitario de Valladolid. Profesor Asociado en la Universidad de Valladolid.

Pablo Kot Baixauli

Médico Especialista en Anestesiología. Servicio de Anestesia, Reanimación y Unidad Multidisciplinar de Tratamiento del Dolor

---

Manuel Leopoldo Rodado

Facultativo Especialista Cirugía Oral y Maxilofacial. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Aitana Lluch Oltra

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

María Desamparados López Maldonado

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

Isabel María López Sánchez

Colaboradora docente de la Universitat de València. Profesora Asociada en la Universidad UCH-CEU. Facultativa Especialista de Otorrinolaringología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Marta Marchante Sánchez

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

Nandor Marczin

Honorary consultant in adult cardiothoracic anaesthesia. Clinical senior lecturer. Head of Cardiothoracic anaesthesia research. Royal Brompton and Harefield NHS Foundation trust, London, United Kingdom

---

Severiano Marín Bertolín

Profesor Permanente Laboral PPL. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Jefe de Servicio Cirugía Plástica. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia..

Mariano Salvador Marqués Mateo

Profesor/a Permanente Laboral PPL. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Facultativo especialista de Cirugía Oral y Maxilofacial en Hospital Clínico Valencia..

Ana Martín Martín

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Sara Martínez Castro

Anestésóloga del Servicio de Anestesiología y Reanimación del Hospital Universitari de Son Espases. Palma de Mallorca

---

Ruth María Martínez Plumed

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Alistair Ferris McNarry

Consultant Anaesthetist Western General and St John's Hospitals Edinburgh, United Kingdom. Honorary Senior Lecturer, University of Edinburgh, Scotland, United Kingdom

---

Susana Moliner Velázquez

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Berta Monleón López

Facultativa especialista de Anestesiología. Hospital Clínico Universitario de Valencia

---

Sebastián Alejandro Monsalves Reyes

Profesor de Anestesiología en Universidad de Chile y profesor instructor de Universidad Diego Portales en Hospital Clínico docente- asistencial San Borja Arriarán. Docente de Anestesiología, Facultad de Medicina Clínica Alemana - Universidad del Desarrollo. Santiago de Chile, Chile. Presidente de EVA Chile (2017-2021)

María Jesús Montero Hernández

Facultativo Especialista de Anestesiología (SARTD, HUIP La FE)

Javier Enrique Morales Sarabia

Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Lorena Muñoz Devesa

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Judith Murillo Cortés

Jefe de sección de Cirugía Maxilofacial. Servicio de Estomatología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Miriam Natsuki Oishi Konari

Xavier Onrubia Fuertes

Consultor del centro internacional de simulación y enseñanza en vía aérea. FIDIVA-EAMS instructor in airway management. Servicio de Anestesiología y Reanimación. Hospital Dr. Peset. Valencia.

María Otero Pérez

Facultativa Especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

María Azucena Pajares Moncho

Jefa de sección de Anestesiología. Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

---

María José Parra González

Jefe de sección vía aérea. Servicio de Anestesiología y Cuidados intensivos. Hospital Clínico Universitario de Valencia, Valencia

---

Eduardo Passariello Fernández

Facultativo especialista de Anestesiología. Hospital Clínico Universitario de Valencia

---

Enrique Pastor Martinez

Profesor Asociado/a Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Jefe sección de Cirugía Torácica. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia..

Ana María Pérez Carbonell

Jefa de Servicio Anestesiología, Reanimación y Terapia del Dolor. Hospital General Universitario de Elche.

Federico Piccioni

Adjunct Professor of the School of Anesthesia and Intensive Care of the University of Milan, Italy. Head of the Anesthesia Unit 1. Department of Anesthesia and Intensive Care, Humanitas Research Hospital - IRCCS, Rozzano (Milan), Italy. Member of Thoracic SubCommittee of EACTAIC

Wanda Maria Popescu

Professor of Anesthesiology, Director of the Thoracic and Vascular Anesthesia Section, Yale School of Medicine. Director of the Thoracic and Vascular Anesthesia Section in the Department of Anesthesiology, Yale School of Medicine, New Haven, Connecticut, United States of America

---

Maite Portas González

Profesora Asociada, Facultad de Medicina, Universidad Complutense de Madrid. Facultativa Especialista de Anestesiología. Coordinadora de vía aérea del Servicio de Anestesiología y Reanimación, Hospital General Universitario Gregorio Marañón, Madrid. Instructora de vía aérea de EAMS

Jaume Puig Bernabeu

Profesor Asociado/a Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia..

Pablo Rodríguez Gimillo

Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Cristina Rodríguez Prado

MIR Otorrinolaringología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

---

Carolina Soledad Romero García

Médico Especialista en Anestesiología. FEA Anestesia, Reanimación y Unidad Multidisciplinar de Tratamiento del Dolor. Hospital General Universitario de Valencia Departamento de métodos de investigación, Universidad Europea de Valencia, Valencia, España

---

Marta Rosselló Chornet

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Lucas Rovira Soriano

Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Juan Ramón Ruiz Carbonell

Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Juan José Ruiz López

Facultativo especialista de Anestesiología. Hospital Universitario La Paz, Madrid

---

María Nieves Saiz Sapeña

Facultativa especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Nerea Sanchís López

Facultativa especialista de Anestesiología. Hospital de Sagunto

María Rosa Sanchis Martín

Facultativa Especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

Cecilia Guadalupe Sandoval Larios

Jefe de servicio de Anestesiología. Hospital Ángeles León, México. Coordinador de la Comisión de Vía Aérea de la FMCA y EVALa México 2014-2022. Secretaria de Relaciones internacionales CLASA 2022-2023.

José Alfonso Sastre Rincón

MD, PhD. Servicio de Anestesiología, Reanimación y Terapéutica del Dolor. Hospital Universitario de Salamanca.

Nasara Segura Marín

Facultativa especialista de Anestesiología. Hospital Clínico Universitario de Valencia

Nuzhet Mert Sentürk

Full Professor of the Department of Anesthesiology, Acibadem University, Faculty of Medicine, Istanbul, Turkey. Head of the Anesthesiology Department of Acibadem Atasehir Hastanesi Hospital. Chair of EACTAIC Thoracic Subcommittee

Alfredo Serrano Moraza

Facultativo de Urgencias/Emergencias. Summa 112 Madrid

Massimiliano Sorbello

Contract Professor, University of Catania. Honorary senior lecturer University of Prague. Head of Anesthesia and Intensive Care Department, Giovanni Paolo II Hospital, ASP 7, Ragusa, Italy. President of EAMS

Eduardo Tamayo Gómez

Hospital Clinico Universitario de Valladolid. Catedrático de Anestesiología vinculado.Facultad de Medicina. Universidad de Valladolid

José Tatay Vivó

Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia

Fernando Tornero Ibáñez

Facultativo especialista de Anestesiología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Oscar Valenzia Orgaz

Profesor/a Asociado de Universidad. Universidad Europea de Madrid. Jefe Servicio Anestesiología y Reanimación, responsable médico del Área Quirúrgica. Hospital Universitario Vithas Madrid Arturo Soria, Madrid

Ana Vidal Peraire

Facultativa Especialista de Anestesiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe

Enrique Zapater Latorre

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Cirurgia. Universitat de València. Jefe de Servicio de Otorrinolaringología. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

Eixides professionals:

- Metges de les Unitats d'Anestesiologia, Reanimació i Teràpia del Dolor
- Mèdics de les Unitats de Vigilància intensiva (#UCI) metgesses i postquirúrgicas
- Mèdics que treballen en quiròfans on s'empra un maneig especialitzat de la via aèria (p.e. quiròfans de ORL, Cirurgia Toràcica, Cirurgia Maxil·lofacial, Cirurgia Plàstica, Cirurgia de raquis, Cirurgia d'Obesitat, Neurocirurgia, Cirurgia esofàgica, Cirurgia Pediàtrica, Obstetrícia, etc)
- Mèdics d'Urgències, Emergències i Atenció extrahospitalària (p.e. #SAMU, SAMUR, etc)
- Mèdics d'Unitats de Vigilància intensiva/Intermèdia Cardiològica o Respiratoris
- Metges que puguen requerir el maneig de la via aèria i que no disposen prop d'especialistes experts en aquestes habilitats (p.e. Medicina rural, atenció primària, hospitals privats, etc).
- Metges que treballen en sales hospitalització que requerisquen un major domini del maneig de la via aèria (p.e. Cirurgia Toràcica, ORL, Cirurgia Maxil·lofacial, Pneumologia, Cures Pal·liatives, Medicina Interna, Geriatria, Oncologia, Pediatria, etc)
- Mèdics que estiguen interessats en el maneig integral de la via aèria.
- Llicenciats d'altres graus afins a aquesta matèria.

Objectius generals:

1. L'objectiu d'aquest Màster és ensenyar de manera completa i individualitzada al personal sanitari, l'abordatge de la via aèria i ventilació bàsica i avançada/especialitzada en situacions d'atenció programada, urgències i emergències, així com aprendre a predir i manejar els casos de Via Aèria Difícil (VAD).
2. L'alumne ha de #familiaritzar amb l'ús i indicacions de les diferents tipus de tècniques i dispositius necessaris per al maneig de la via aèria que comprenen almenys tots els mètodes d'oxigenació, obertura de via aèria superior (p.e. cànules de Guedel), dispositius supraglòtics (p.e. màscara laríngies), laringoscòpis directes, videolaringoscòpis (p.e. amb o sense canal), cànules d'intubació (p.e. VAMA), guies d'intubació difícil (p.e. guia de Frova/Eschman), bescanviadors de tubs, cànula de cricotirotomia, traqueostomia percutània i quirúrgica, així com tècniques de extubació segura (p.e. extubació per etapes), entre altres.

Objectius específics

1. Aprendre a aplicar l'algorisme d'intubació traqueal en una via aèria difícil (VAD).
2. Aprendre a avaluar el risc de dificultat en la intubació, incloent la valoració radiològica i ecogràfica de la via aèria.
3. Aprenentatge del maneig de la via aèria en diferents escenaris: embaràs, obesitat, cirurgia de cap i coll (p.e. ORL, Cirurgia Maxil·lofacial,), cirurgia toràcica, atenció extrahospitalària, etc.
4. Aprenentatge del maneig de la via aèria pediàtrica a nivell bàsic i avançat.
5. Aprendre a manejar la via aèria i ventilar amb màscara facial i els sistemes d'oxigenació.
6. Aprendre les tècniques d'intubació bàsiques amb laringoscòpi directe o videolaringoscòpi (oro-traqueal i naso-traqueal)
7. Aprendre l'ús i indicacions dels dispositius supraglòtics.
8. Aprenentatge de les tècniques d'intubació traqueal amb maniquins (opcional): abre bocas, cànules orofaríngeas (p.e. VAMA, Williams, altres), videolaringoscòpis, fibrobroncoscòpi (FBS), ML-Fastrach, cànula nasofaríngea.
9. Aprendre a utilitzar el fibrobroncoscòpi per a realitzar la intubació oro-traqueal i naso-traqueal.
10. Aprendre a preparar a un pacient per a la intubació despert.
11. Aprenentatge de les tècniques d'aïllament i separació pulmonar bàsiques i avançades.
12. Aprenentatge bàsic de la ventilació mecànica bipulmonar o unipulmonar.
13. Mètodes d'intercanvi de gasos avançat (p.e. oxigenació per membrana extracorpòria-ECMO), com a complement útil en situacions crítiques.
14. Aprendre a usar els dispositius necessaris per al maneig de la VAD:
  - a) Aprenentatge de l'ús dels diferents tipus de videolaringoscòpis (p.e. amb o sense canal).
  - b) Aprenentatge de l'ús dels diferents tipus de cànules d'intubació (p.e. VAMA).
  - c) Aprenentatge de l'ús dels diferents tipus guies d'intubació difícil (p.e. Frova, Eschman).
  - d) Aprenentatge de l'ús dels diferents tipus de bescanviadors de tubs.
  - e) Aprenentatge de l'ús dels diferents tipus de cànules de cricotirotomia i punció cricotiroides.
  - f) Aprenentatge de les tècniques de traqueostomia quirúrgica o percutània.
  - #g) Abordatge de via aèria per a pacients amb traqueostomia prèvia.
  - h) Aprenentatge de l'ús de mètodes de extubació segura (p.e. extubació per etapes).

METODOLOGIA

La metodologia online (e-learning) permet traslladar l'experiència formativa a l'AULA VIRTUAL de ADEIT, on l'alumnat i el professorat podran adquirir i intercanviar coneixements independentment del moment i del lloc on es troben. L'Aula Virtual es constitueix com un entorn de trobada, intercanvi i aprenentatge dinàmic. Els participants disposen d'una clau personalitzada que permet l'accés al curs des de qualsevol ordinador connectat a internet i des de qualsevol navegador web i sistema operatiu. L'alumnat té a la seua disposició a l'Aula Virtual tot el material didàctic que compon el programa del curs. A més, comptarà, en el seu cas, amb un conjunt de recursos addicionals que permetran al professorat complementar la seua docència: Materials multimèdia, vídeos a través d'un servei de videostreaming, arxius Powerpoint, arxius PDF, àudios, diapositives, galeries d'imatges, enllaços d'interès, bibliografia, etc. que seran eines de suport per a aprofundir en els coneixements del curs. Durant el desenvolupament de l'activitat formativa, els participants disposaran de diverses eines de comunicació, com els fòrums, els xats i la missatgeria interna. Els FÒRUMS de debat són espais compartits per tots els participants (alumnat i professorat) que permeten l'intercanvi d'idees, així com resoldre dubtes, proposar debats i respondre qüestions. També permeten intercanviar arxius per a realitzar activitats determinades en grup. Els fòrums fomenten la participació, la col·laboració i el treball en equip. Estan sempre disponibles, l'alumne decideix quan realitza la seua aportació, triant el moment que millor s'adapta al seu horari. S'ofereix també la possibilitat de #comunicar en temps real a través d'un XAT. Aquest mecanisme és útil quan diversos participants desitgen debatre sobre un tema en concret d'una manera simultània i síncrona.

L'Aula Virtual de ADEIT disposa d'un sistema de VIDEOCONFERÈNCIA que permetrà aprofundir en diferents continguts, discutir casos pràctics, i assistir a presentacions en les quals els alumnes poden realitzar preguntes i compartir experiències. Un eix fonamental en la formació online és el seguiment personal dut a terme pels tutors del curs, ajudant a aprofundir i afermar els conceptes clau i resolent els dubtes i consultes particulars a través d'un sistema de TUTORIA personal. Aquesta segona edició inclou un mòdul opcional d'Estades com a "observadors" durant dues setmanes de Pràctiques en tres Hospitals de tercer nivell de València (Consorci Hospital General Universitari de València, Hospital Clínic Universitari de València i Hospital Universitari i Politécnic La FE de València). En aquesta estada s'aprofundirà en l'aprenentatge dels aspectes pràctics en directe de casos reals de maneig de via aèria difícil, via aèria en Cirurgia Toràcica, ORL, Cirurgia Maxil·lofacial i Cirurgia Plàstica i Reparadora; a més, es combinarà amb activitat de simulació clínica en maneig de via aèria en aquesta mena de situacions clíniques durant aquesta estada en aquests hospitals; aquestes estades formatives vindran regulades per la legislació vigent quant a la inclusió per part de la Universitat de València (ADEIT) dels alumnes del màster en la seguretat social segons la normativa vigent.